

Vsebina

Zanimivo

Volk v srednji Evropi 4

Vinogradništvo

Priprava na trgatav 6

Reportaža

33. državne in 12. mednarodne kmečke igre v Mežiški dolini ... 8

22. srečanje ljubiteljev starih traktorjev 10

60 let oranja v Podravju 11

Praščereja

Zakaj se bojim reje prašičev z repi - sem podkovan? 12

Živinoreja

Šola priprave in vodenja goveda 16

Dosuševanje s toplim zrakom 18

Tehnika

Okopalniki, česala in še marsikaj novega 24

Cisterne iz Ljutomer 27

Dolenjska poletna demo dogodka 32

Zaostanki v izvedbi strokovno-tehničnih rešitev na širšem območju EU 34

Novo registrirani traktorji v juliju 2019 37

Recept

Bučni golaž 38

AGRA

AGRA, kmetijstvo in živilstvo nove generacije 39

Izbrano iz programa sejma AGRA 2019 40

Obvestila

Ivan Oman, kmet iz Zminca (1929–2019) 41

Nagrada za nove naročnike 42

Obvestila Zveze strojnih krožkov

Član EUROFARM združenja vodilnih kmetijskih časopisov

Član žirije za izbor traktorja leta

Izdajatelj: Kmetijska založba d.o.o.

Uredniški odbor:
Marjan Dolenc (kmetijska tehnika, gradnje),
Tatjana Čop
Veronika Valentar
Zorica Abraham Panič

Naslovnica: Lovrenc Golob
Glavni in odgovorni urednik: Andrej Golob
Tehnični urednik, oblikovanje: Janez Grabec
Grafična priprava: Kmetijska založba d.o.o.
Tisk: Malex, d.o.o.
Naklada: 5.000 izvodov

Naslov uredništva:
KMETOVALEC, Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: 02 885 67 00 in 05 901 05 76
E pošta: kmetovalec@km-z.si, http://www.kmetovalec.com
Naročnine in oglasno trženje:
KMETIJSKA ZALOŽBA d.o.o.
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: 05 901 05 76
E pošta: oglasi@km-z.si

Cena posamezne številke: 5,5 €
Letna naročnina (12 števil): 55 €,
za tujino: 90 €
9,5% DDV vključen v ceno

Zadnje mesece se je v Sloveniji začela prava vojna zaradi volkov. Le partizani in domobranci lahko še tako razdelijo javno mnenje. Glede na to, da živim v okolju, kjer zveri (še) ni, nimam nobenih izkušenj z njimi. Po zdravi kmečki logiki pa sodim, da sobivanje zveri z njihovim plenom ni možno. To potrjuje naravovarstvenik z Dunaja, intervju z njim povzemamo na naslednjih straneh, ki opozarja na neumno zakonodajo, ki štiti volka, čeprav ta že dolgo ni več ogrožena vrsta, temveč se trenutno močno širi, saj se letni prirast volkov v srednjeevropskih državah vrti okoli 30 do 40 odstotkov. Ob takšnem prirastu se število živali podvoji v približno treh letih. Če ne bomo sprejeli resnih ukrepov, se bo v petnajstih letih število volkov povečalo za tridesetkrat. Po zatrevanju poznavalcev en trop potrebuje okoli štirideset tisoč hektarov prostora. Ker so v gozdovih že prenaseljeni, ne presenečajo vse bolj pogosti vpadi na kmetijska območja in pomori domačih živali. Volk dnevno potrebuje okoli tri kilograme mesa, letno torej okoli tono. Masa pobitih živali je seveda nekajkrat večja. V Franciji so sklenili, da je petsto volkov za njih dovolj (analogno bi pri nas lahko živelo do dvajset volkov) in ob ignoriranju evropske zakonodaje nameravajo odstraniti vse nad tem številom. Tudi za Nemčijo, kjer je število volkov presešlo število tisoč, strokovnjaki menijo, da je kritična meja že presežena. Stroka o potrebnosti omejevanja širjenja volka ne dvomi, vendar opozarjajo, da je to čisto politično vprašanje. Politiki pa si že od Poncija Pilata naprej v takšnih delikatnih primerih najraje umivajo roke.

Mogoče za ponazoritev še citat s spletnega foruma, ki zelo dobro ponazarja razmišljanje uradnikov na okoljskem ministrstvu: „Se pravi, če se ti v bajti naselijo podgane, boš šel državo spraševati, kako smeš s to živalco, ki je tradicionalno tisočletja s človekom delila ekosistem, ravnati? In bodo minister dejali, ako pregledajo steno, postavi okoli nje ograjico, ki sme biti visoka največ 76,4 cm in atestirana v skladu z ISO-9000041? Če si lahko privoščiš mucka, le-ta ne sme imeti podočnikov daljših od 12 mm.“

Glavni argument zagovornikov volka je, naj kmetje sami poskrbijo za zaščito svojih domačih živali, saj nenazadnje za to dobivajo subvencije. Seveda stvari niso tako enostavne. Najprej nekaj besed o teh nesrečnih subvencijah. Po mnenju laikov kmetje dobivajo ogromna sredstva za nič dela. Že bežen preračun izplačanih sredstev in števila prejemnikov kaže, da letno povprečna kmetija iz tega vira dobi okoli dva tisoč evrov. Na mesec to zneso manj kot dvesto evrov, niti polovica socialne podpore, katere prejemniki so pogosto najbolj glasni nasprotniki kmetov.

Ravno tako ne držijo govornice, da kmetje nočejo izvajati zaščitnih ukrepov, s katerimi bi preprečili dostop zveri do domačih živali. Tudi tu stvari niso tako enostavne. Prvič, zaščita je zelo draga. Avstrijci računajo s stroški od sto petdeset do petsto evrov na žival letno in ta strošek nekajkrat presega vrednost živali. Poznavalci opozarjajo še na en težavo: trenutno se govori o visoki zanesljivosti električnih ograj. To velja le, dokler ne bodo vsi pašniki ograjeni. Zdaj se pač volk kot zelo inteligentna žival izogne ograji in se odpravi po pleni na bližnji manj zaščiten pašnik. Ko se bo dostopnost poslabšala, se bo tudi bolj potrudil in volku preskočiti ali spodkopati dva metra visoko ograjo ne predstavlja prav hude ovire. Večja ko bo lakota, hujše ovire bo premagal in zadosti sestradan volk se bo lotil ljudi, čeprav sedaj vsi volkoljubci zatrjujejo, da volk ni nevaren človeku. Da ne govorimo o izgledu in prehodnosti pokrajine, prepredene z visokimi ograjami.

Nasploh imajo naravovarstveniki običajno zelo zožen pogled in pri izvajanju nekaterih naravovarstvenih akcij naravi povzročijo veliko škodo. Pri tem smo pogosto Slovenci še bolj papeški od papeža. Evropski birokrati imajo pogosto neživljenjske zamisli, ki zlahka naletijo na plodna tla pri naših naravovarstvenikih, sicer visoko izobraženih, a brez kančka zdrave kmečke pameti. In medtem ko številne države naravovarstvene cilje postavijo dokaj nizko in jih zlahka dosežejo, mi v želji, da bi izpadli kot zgledni učenci (večinoma pa kakšni birokrati po ministrstvih in agencijah računajo na kakšno dobro plačano sinekuro v Bruslju ali vsaj podporo za „njihovo“ nevladno organizacijo iz evropskih sredstev), postavljamo nerealne visoke cilje. Seveda so nas v Bruslju veseli, a v praksi to pomeni, da bomo doma lahko zaradi tega pridelali manj in bomo prisiljeni kupiti več hrane iz držav, kjer naravovarstvenih ciljev ne postavljajo tako visoko. Če poenostavim: kolikor več domačih jagnjet bodo raztrgali volkovi, toliko več francoskih bomo uvozili. In če previsoko zastavljenih ciljev ne dosegamo, nas domače poturice tožijo v Bruselj in plačujemo visoke kazni. Lep zgled je zadnji primer travnikov. Pri tem pa vsi, ki obtožujejo kmete, pozabljajo, da je kulturna krajina in ohranjenost vrst ravno posledica kmečkega dela.

Še en nasvet kmetom s spleta: „Ali praktično za konkretni primer, če si kdorkoli želi zveri, si naj kupi gozd in jih tam ljubi in obožuje, kolikor mu paše. Zaradi mene naj jih z jajčki boža takoj, ko jih nakrmi z eko zajtrkom tofuja na posteljici rukole.“

Kmetje, bodite tiho in ukrepajte, kakor so naši predniki, ki so vedno premagali vse domišljave in nerazumne oblastnike, od graščakov do komunistov, in bodo tudi te zmedence, ki še tega ne vedo, katerega spola so.“

Tudi Tiroinci so vzeli pravdo v svoje roke, in potem ko so jim zavrnilo zahtevo po odstrelu, se je po nekaj tednih našlo truplo volka v gozdu.

Težko karkoli dodam.

Vaš urednik